

Programma Quo Decanus & Collegium Ictorum in Academiâ Rostochiensi Ad Solennem Inauguralis Disputationis Actum In quo Praestantissimus ac Literatissimus Dn. Thomas Schmidt/ Rostochiensis Iuris Utriusq[ue] Candidatus, In Auditorio Magno, die XX. Maii, Volente Deo, Respondentem aget, Magnificum Dn. Rectorem ... invitant

Rostochii: Kilius, 1656

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn732610974>

Druck Freier Zugang

Kaukurs und Vorhand der Gläubiger

Progr. + Disp.

RU jur. 1656.

Heinrich Rahm, Praes. 1e¹⁻²

Thomas Schmidt, Resp.

mit Progr.

Henr. Schickmanni

PROGRAMMA *Thamij*

13

Quo

DECANUS

& Collegium Ictorum in

Academia Rostochiensis

AD

Solennem Inauguralis Disputationis

Actum

In quo

Praestantissimus ac Literatissimus

DN. THOMAS Schmidt /

Rostochiensis

Juris Utriusq; Candidatus,

In Auditorio Magno, die XX. Maij.

Volente Deo, Respondentem

ager,

Magnificum Dn. Rectorem, Dnn. Professo-

res, omnesq; omnium Ordinum Cives Acade-

micos, aliosq; Literatorum Fautores sedulo

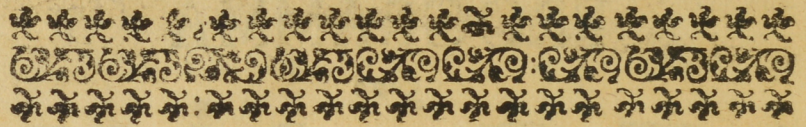
invitant.

¶ (o) ¶

ROSTOCHII, Typis Hæredum NICOLAI KILII,

Acad. Typogr. Anno MDC LVI.

Verdum de Concursu Creditorum. 1656

B Actionum Concurſu diverſus eſt Concurſus Creditorum. Eſt enim nomen commune habent, & generali quādam notione conveniunt; reipsā tamen & cauſis, itemq; objectis, ac modo concurrendi, prorſus differunt. Actiones ſanè, quarum Concurſus Jure definitus eſt, amice invicem conſpirant, operisq; ſociatis ad unum eundemq; ſcopum junctim tendunt: At Creditores concurrentes, dum uno quaſi impetu in reſignatas ſibi Debitoris Facultates involum, & quilibet eorum, quod ſibi deberi cenſet, integrum ſolidumq; ex bonis ceſſis aut publicatis adipiſcendi deſiderio ac voto flagrantisſimo accenſus ardet; cumq; parum ſuperſit, nec tantum ſuppetat quantum quiſq; poſcit, nec ſatisferi adeo omnibus, cupiditasq; ſingulorum expleri queat; in partes ſcinduntur contrarias, & diſceptare alii cum aliis, deq; præferentiā vel Jure priori ac potiori contendere acriter ac digladiari invicem, Judio ſatagunt. Et quando quidem Actiones duæ pluresvè concurrentes aut cumulate adverſus unum Reum ab Actore uno inſtitui & exerceri ſolent; hinc in Creditorum Concurſu tot Actores Reiſq; conſtituuntur, quot diviſi à ſeipſis Creditores, de unius Debitoris corio inter ſe litigaturi, exſurgunt. Ceterum Juſticia Commutativa, quæ ad ſimilitudinem proportionis Arithmetica, ſuum cuiq; citrà meritorum aut dignitatis alicujus conſiderationem attribuit, ideoq; præſtari debitum ex quavis cauſa contractum, & exſolvi id tempore juſto, nectām authoritate Privilegiorum, vel Cautionum ſecuritate, aut Tabularum deniq; & impreſſorum ſignorum ſolenniori ritu, quàm fide pactorum ſolā, hoc eſt, dictorum conventorumq; conſtantiā ac veritate

tate inspectis, Creditorum cujusq; postulata; eò quod omnibus ex aequo obstrictus obligatusq; tenetur Debitor; ab eodem, ut fas est, plenè sistsi, & sic omnes ad recuperandum totum, quod Debitori quisq; credidit, haberi conditione equali, ac pari in universum jure censerì jubet; si sua ubiq; & semper constaret integritas illibata, nec ullo utiq; Concursum unquam, nec, quæ consequitur ad hunc, disceptatione Creditorum ullà, nec, quæ finire acterminari istam oporteat, Judicis sententià, adeoq; nullo planè processu judiciario, quo ab illo ad istam, & ab istà ad hanc transitur, quiq; à Commutativà Justitià uti exordium capit, sic in Distributivà, secundum Geometrica Proportionis analogiam ordinanda, exercitio desinit (In hoc enim processu omnis, per concurrentium, & seposità jam Persona Debitoris obligatione, de Jure in bonis quaesito, aut Favore aliquo singulari conflictantium Creditorum contentiones, suo quodam modo resolvitur) & sic nullis earum querelarum, quibus hodiè omnia propemodum loca personant, ubi Creditorem Debitor & ille tum hunc, tum socios in credito, poscendorumq; nominum consortes notat, opus foret. Boni qui sunt & DEUM timent, summà ope nituntur, ut quandoq; possint, solvant quod debent, nec interpellati hoc nomine interpellantibus succensent, memores commonefactionis illius divinæ, quam habet Psalmus, acceptum id maledictioni ferens, cum improbus mutuo accipit & non reddit, eog; ipso intentionem ac mores improborum patefaciens. Ab istis verò & ipsa naturalis æquitas, rectaq; rationis judicium & ortum ex eo conscientie dictamen, quæ summo perè debitorum solutionem ut equam & justam commendant, absunt longissimè. Philosophus quidam Pythagoricus, cum à calceatore sibi emisset phecassia (est autem calceamenti id genus) non habuit pecuniam, quæ solveret in promptu. Verum quum paulò post rediret ad tabernam, soluturus futuri debitum, audit eundem jam jam vità defunctum esse: Gratulabundus igitur Philosophus de lucro, pecuniam,

domum retulit, nec moratus est quicquam, conscientiae aliquan-
diu securus. Postea quum se colligeret, videt se malè fecisse. Ar-
repta igitur pecunià, ait: Tibi vivit calceator, aliis mortuus:
Et accedens illius tabernam, nummos in eam projecit, ne videre-
tur homini etiam defuncto denegare id, quod æquo debebat jure.
Tanta luminis naturæ & reviviscentis conscientiae vis est! Imò
in cultum divinum, cui postferenda alioquin omnia, perperam
tamen & nulla cum gratiâ impendi illud, quod creditori negatur,
aut non redditur reposcenti suum, Gentilis quoq; sapientia agno-
vit. Quum enim Athenienses olim sacrificia instituisent,
peterentq; à civibus, ut unusquisq; aliquid de suo ad complenda
sacra adderet; Phocion (& ipse Atheniensis) efflagitatori re-
spondisse dicitur: Puderet, si vobis adderem: at huic (debi-
torem digito ostendebat) cui jure debeo, nihil redderem. Sunt
qui putent, se Deo facere rem gratam, si ad cultum divinum
multos conferant nummos. Sed Phocion vir sapiens sensit
Deo multò gratius esse, si satisfacias iis quibus debes. Quan-
quam verò non pauci sunt debitores improbi, iiq; nullo modo in
bonâ Republicâ ferendi, non suarum saltim sed & alienarum
opum decoctores nefarii, qui dum otio & ignaviâ torpent, vel fa-
ctu turgent, ne luxuriæ suberbiq; exferenda quid desit, & sua
ipsum patrimonia, & insuper emendicatas hinc indè, ac sub
specie mutui conquisitas ingentes pecunias, aliorum sudore par-
tas, nequiter abligurire non erubescunt; inter eos tamen, quos
aliqua novercalis fortuna vis major, infortuniq; casualia, &
inundatio quædam plagarum communis ac publica, ut sunt dilu-
vies, incendia, naufragia, annona caritas, jacturae aliae, & (quæ
primum nominanda præ cæteris) bellica calamitas (cujus acer-
bitatem jam antè sensit Germania, sed parum hinc emendata,
sentiunt & regna vicina, proximi parietes ardentes) labi facul-
tatibus suis & tantum non ad restim ire fecerunt faciuntq; di-
gnos profectò vel his de causis commiseratione insigniori, quin a-
liqui

liqui præterea reperiantur, in quibus; ut vires desint, dum sol-
 vendo amplius non sunt, animus tamen solvendi debita, & enixa
 voluntas cum dolore conjuncta, laudanda merito veniat, dubi-
 um non est. Habet hic omnino amplissimas bene operandi occa-
 siones ac segetes proborum Creditorum, præsertim locupletiorum,
 miseresceus miserabilium Charitas; Cui si palma ubiq; daretur,
 ut Christianos decet, tot utiq; flebilium Concursum proclamationi-
 nes auribus animisq; piorum, quos damna aliorum afficiunt, toti-
 es non obstreperent. Abeunt verò ab hac inestimabili actionum
 humanarum regula, quotquot recuperandæ sortis credita, vel
 etiam turgentium injuriâ temporis usurarum corradenda-
 rum, & sic irreligiosus captandi causâ, integras domos præ-
 diq; integra, à tempestate belli residua, ad se rapiunt, & non
 tantum debitorem omnibus vitæ subsidii emungunt, sed & cre-
 ditoribus reliquis, ac inter hos viduis, orphanis aliisq; personis
 miseris, ad lamentabilem Concursum postea remittendis, non ni-
 si stipulas & ipsam inanitatem secandam ac dividendam, cum
 potentiores ipsi sint, relinquunt; peiores in hoc raptoribus, quod hi
 vi aperta, illi sub prætextu juris & specie recti (id summè DEO abo-
 minabile est) spolia committunt. Meminisse debebant communi-
 onis calamitatū, quæ justo DEI judicio omnium peccatis pro merito
 immixta debitoribus pari sorte Creditores æquant, quæq; adeò com-
 muni patientiâ sustinendæ, non detrimento & oppressione sat
 afflictorum cumulandæ. Verum oppressores isti, quomodo fulmi-
 nis illius Prophetici, vibrati in conjungentes domum domui &
 agrum agro, ut soli sint in terrâ, flammæ effugere velint aut
 possint, siquidem suæ ipsorum salutis prodigi esse nolint, maturè
 dispiciant, optamus. De cætero securitatem querere pecuniis
 Creditis, eamq; excitato Concursum, legitimis mediis apud Judi-
 cem prosequi, cum vigilantibus jura sint scripta, illud ipsum
 & officio boni Patris familias innexum, & iniquum illicitumq;
 per se non est. Extant eum in finem Classis & Regula certæ, se-

undum quas competens cuiq; Creditorum locus assignandus,
Jure nostro præscripta; quibus tamen nec charitas Creditoris, nec
conscientia Judicis, cum circumstantiæ sententias variare pos-
sint, circumscripta. Pertractavit istam materiam de Con-
cursu Creditorum, usq; adeò frequentem hodiè in foro & pra-
xi, ut vix ulla detur frequentior, eamq; concinnè eruditeq; per-
tractatam, solenni Examinipublico, ad diem XX. Maj institu-
endo sistit Præstantissimus Dn. THOMAS SCHMIDT, Ro-
stochiensis, J. U. Candidatus, qui & ipse nomen hoc gerit, ge-
sturus ex hujus indicio posthac excellentius, non absq; merito.
Curriculum Studiorum Viri-Juvenis, quem & modestia &
eruditio commendant, ita habet. Literarum elementa & in-
ter hæc Orientales Linguas, Hebræam cum primis & Syriacam
ex singulari industriâ ac fidelitate privatorum præceptorum,
quorum novissimus fuit Dn. M. STEPH. MOLTICHIUS,
& ab hoc quidem Matheos præcepta, feliciter hausit. Trivia-
libus Scholis & Gymnasis misis, cum annum ageret ætatis XX.
Regiomontum adiit, Matre dilectiss. consentiente, & quæ ibi
est, Boruss. Academia nomen professus, Philosophico imprimis
Studio operam dedit, explicante tunc temporis principia Phi-
losophiæ methodo acuratâ, Dn. M. SCHONBERNERO,
cæco illo quidem quâ corporis lumina, oculatissimo interim
Philosopho, cujus, ut ut diem suum iste obierit, Præceptoris olim
fidissimi memoriam obire apud se non sinet. Elapsum jam
erat triennium, ex quo Patriæ redditus, cum aliquantis per feli-
genda facultatis certæ dubius hæssset animus, Juridicis Studiis
eum addicendum duxit; cujus incunabula prima Dn. JACOB.
SEBAST. LAURENBERGII, J. U. D. & Historiarum
in hac Universitæte Professoris privata explanatio discendi cu-
pido evidenter dilucida fecit. Hoc jactò fundamento, ad evol-
venda Pandectarum volumina perrexit, usus fideli informati-
one Dn. CUNRADI SCHUCKMANNI, J. U. D. & Pro-
fessoris

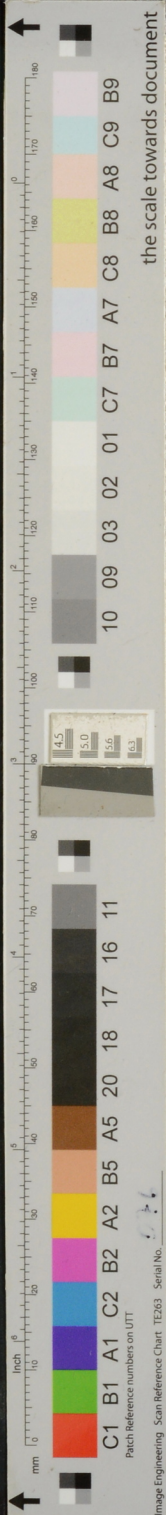
fessoris Vicarii, quem uti in Collegio Lectorio-Disputatorio (quo Ampliſſ. Dn. D. JOACH. SCHNOBELII, Collega quondam noſtri, nunc Reip. Stetinensis Syndici, Diſputationes pertractata) privatam, ſic poſtea ſue ipſius doctè elaborata & propugnata Diſputationis de Teſtamenti publicum Præſidem habuit; nec alias quoq; Lectiones ac Diſputationes publicas, & pottiſſimum propoſitas ab Excell. Dn. HENRICO RAHNENſi J. U. D. & Prof. Ordinario, cui progreſſuum ſuorum augmentum debet, Inſtitutionum Juſtiniani Explicationes neglexit. Peregrinationis amore ductus domo iterum abiit, cumq; in viſiſſet, Duce Deo, quas iter oſtendit Academiæ alias, Argentorati aliquandiu pedem fixit, & ibi notiæ Juris, ex crebris Diſputationibus Profeſſorum celeberrimorum, & præſertim Dn. D. TABORIS Pacianis prælectionibus & diſceptationibus methodicis, adjumentum inſigne quaſivit & invenit. In patriam urgentibus de cauſis repetitus, ut aliâ, quàm quâ iverat, viâ rediret, ſuaſit amœnitas navigabilis Rheni, qui eum tum ad Cameram Imperialem, tum Academiæ & Civitates non ignobiles, atq; in ipſum uſq; Belgium deduxit; ubi, viſis tamen celebrioribus Hollandiæ locis, diutiùs ſubſiſtere, & inde in Angliam porro, ut animus ferebat, traicere, impedimenta detuerunt. Domum ergò ſoſpes reverſus, quæ hætenus didicerat diligenter recoluit, & ſic præhabito maturo conſilio, Matrisq; ſuffragio, nomen dedit Collegio noſtro, & privato Examine ſubditus, eum hîc ſe præſtitit, cui ſummos de Jure honores conferre non dubitemus. Aperiet idem ſecuturus jam more uſitato actus publicus Inauguralis Diſputationis, de Concurſu Creditorum, de quo ſuprà dictum; Cui non minùs, quàm alteri de Actionum Concurſu (utrumq; enim certis de cauſis conjungi placuit) meâ D. HEINRICI SCHUCKMANNI, quem anni & imbecillitas corporis premunt, Vice ac loco, Dn. D. HEINRICUS RAHNIUS, volente Deo, præſidebit. Huic actui ergò per vos, Magnifice Dn. Rector, Excel-

*Excellent. Dnn. Professores, Doctores, Licentiati, Rever. apud
nos Verbi divini praecones, Magistri Linguarum & Artium li-
beralium, Ornatisima Studiosorum Juvenum Corona, & qui
Ordinem Literarium amatis ceteri, ut dicto tempore ac loco sua
autoritas suusq; honor solennitate panegyrica concilietur, cum
oblatione promptitudinis Officiorum Studiorumq; communium,
amicè contendimus; & tunc in orbe Christiano Rerum publ.
vulnera penè lethalia, soli miseratori DEO eiq;
potentissimo, per unicum Mediatorem,
commendamus.*

**P. P. Rostochl, sub Sigillo Colle-
gii nostri Juridici, die XI. Maj Anno
clo lbc LVI.**

deriantur, in quibus; ut vires defint, dum sol-
a sunt, animus tamen solvendi debita, & enixa
ore conjuncta, laudanda merito veniat, dubi-
et hic omnino amplissimas bene operandi occa-
sionum Creditorum, praesertim locupletiorum,
rabilium Charitas; Cui si palma ubiq; daretur,
et, tot utiq; flebilium Concursum proclamationi-
busq; piorum, quos damna aliorum afficiunt, toti-
er. Abeunt verò ab hac inestimabili actionum
ula, quotquot recuperanda sortis credita, vel
in injuriâ temporis usurarum corradenda-
li questus captandi causâ, integras domos præ-
emptate belli residua, ad se rapiunt, & non
a omnibus vita subsidis emungunt, sed & cre-
acinter hos viduis, orphanis aliisq; personis
tabilem Concursum postea remittendis, non ni-
vanitatem secandam ac dividendam, cum
relinquunt; peiores in hoc raptoribus, quod hi
ratextu juris & specie recti (id summe DEO abor-
a committunt. Meminisse debebant communio-
e justo DEI judicio omnium peccatis pro merito
e pari sorte Creditores æquant, quæq; adeo com-
stinenda, non detrimento & oppresione sat-
landa. Verum oppressores isti, quomodo fulmi-
ci, vibrati in conjungentes domum domui &
oli sint in terrâ, flammâ effugere velint aut
sua ipsorum salutis prodigi esse nolint, mature
us. De cetero securitatem querere pecuniis
citato Concursum, legitimis mediis apud Judi-
vigilantibus Jura sint scripta, illud ipsum
is familias innexum, & iniquum illicitumq;
xtant eum in finem Classes & Regula certæ, se-
cundum

)3(

cundum